

ЭДВАРД
ДЖЕННЕР

Про Дженнера сказали:
«Жоден лікар не врятував
життя такій значній кількості
людей, як цей чоловік».

Едвард Дженнер -
англійський лікар,
розробив першу вакцину -
проти віспи. Перший
керівник товариства
віспощеплення в Лондоні
з 1803 року.

Біографія

Едвард Дженнер народився 17 травня 1749 в Англії. У віці дванадцяти років його віддали вчитися на хірурга.

в 1792

році Дженнер отримав в університеті Святого Ендрю медичну ступінь;

в 1777 став

працювати сільським лікарем.

Дженнеру доводилося спостерігати смерть від віспи багатьох пацієнтів, але проти цієї страшної хвороби він був абсолютно безпорадний, як і багато інші лікарі. Однак

його увагу привернуло популярне серед населення думку про те, що люди, які

перехворіли віспою корів, не хворіють натуральною віспою.

віспа

Зазвичай від віспи вмирала $1/6$ - $1/8$ частина всіх хворих, а у маленьких дітей смертність досягала $1/3$. По відношенню до загальної смертності на долю віспи припадала чверть усіх вмираючих. І така картина спостерігалася докінця XVII століття. Тільки в Німеччині в 1796 році від віспи померли 70 тис. людей, а в Європі щорічно від цієї хвороби гинули до 1,5 млн чоловік. У XVI столітті віспа перекинулася в Америку, де від неї в короткий термін померли декілька десятків мільйонів корінних жителів-індіанців.

Слід зазначити, що прищеплювали і до Дженнера, але справжнім вірусом натуральної віспи. Бували ускладнення і смертельні випадки. Дженнер запропонував прищеплювати коров'ячу віспу, що зробило щеплення повністю безпечним.

Натуральна віспа відноситься до групи особливо небезпечних інфекцій (разом з холерою, чумою, жовтою лихоманкою, сибірською виразкою та ін.) Вірус передається повітряно-крапельним шляхом, через предмети і проникає в епітелій, викликаючи утворення бульбашок. Через зниження імунітету бульбашки нагнаиваються, перетворюючись на гнійники. Якщо хворий виживає, при заживанні гнійники перетворюються на рубці. Віспою хворів Сталін, на його обличчі на все життя залишилися потворні шрами і рубці.

Неважко уявити собі , яка велика була вдячність сучасників англійському лікарю Едварду Дженнеру , який наприкінці XVIII століття відкрив надійний і безпечний спосіб захисту проти цієї страшної хвороби. Принцип відкриття Дженнера дуже простий - замість натуральної людської віспи він запропонував прищепити людям ту форму віспи , яка зрідка вражала корів і тих людей , які мали справу з молочною худобою . Справа в тому , що хвороба , схожа з віспою , спостерігається у багатьох видів тварин. .

Дослідження народних засобів

У народі добре знали , що коров'яча віспа не є небезпечною для людини: вона залишає на шкірі рук лише легкі сліди бульбашок. Лікар задумався над цим цікавим явищем.

Люди здавна шукали навпомацки засоби захисту від цієї страшної хвороби. У Китаї вкладали в ніс шматочки вати , змочені гноем оспенного хворого. У народів Африки через шкіру за допомогою голки протягували нитку , змочену віспяним гноем. У ряді країн віспяні скоринки розтирали в порошок , який втирали в шкіру , або вдували в ніс. Після таких « щеплень » багато людей захворювали , поширюючи надзвичайно скрутне епідемічне захворювання . Інші дійсно переносили віспу в легкій формі і такою ціною набували несприйнятливості.

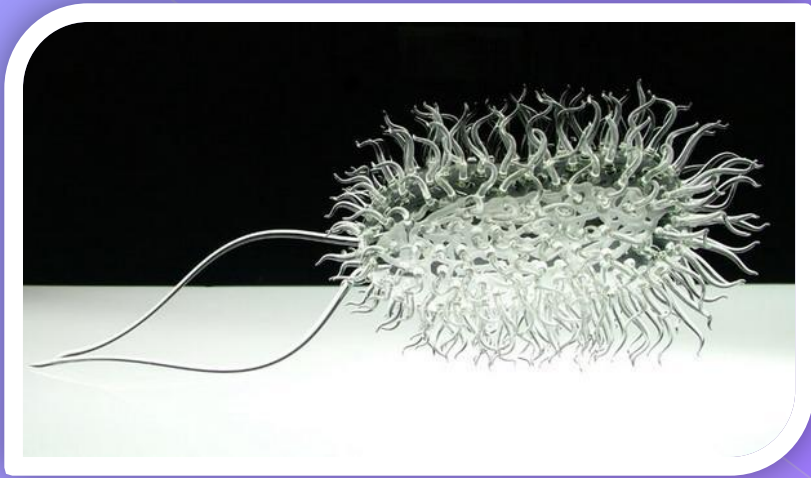

Експеримент

Припущення це потребувало підтвердження , і Дженнер зважився на проведення експерименту .Він у присутності лікарів прищепив віспу здоровому 8 -річному хлопчикові : зробив два невеликі надрізи на його руці і вніс до ранки вакцинну отруту , взяту з кисті жінки , яка заразилася віспою від корови при доїнні. Пустули , відтворені таким чином на руці дитини , мали велику схожість з пустулами від щеплення натуральної людської віспи , але загальний хворобливий стан був ледве помітний . Через 10 днів хлопчик був абсолютно здоровий. 1 липня того ж року Дженнер узяв матерію з пустули людини , хворої натуральною віспою , і інокулював нею прищепленого хлопчика. Минуло три дні, почервоніння на місці щеплення зникла без найменшого сліду людської віспи - хлопчик залишився здоровий. Через кілька місяців хлопчикові зробили друге щеплення натуральної віспи , а через 5 років - третя . Результат залишився тим же, хлопчик виявився несприйнятливим до цієї хвороби.

Накопичення Досвіду

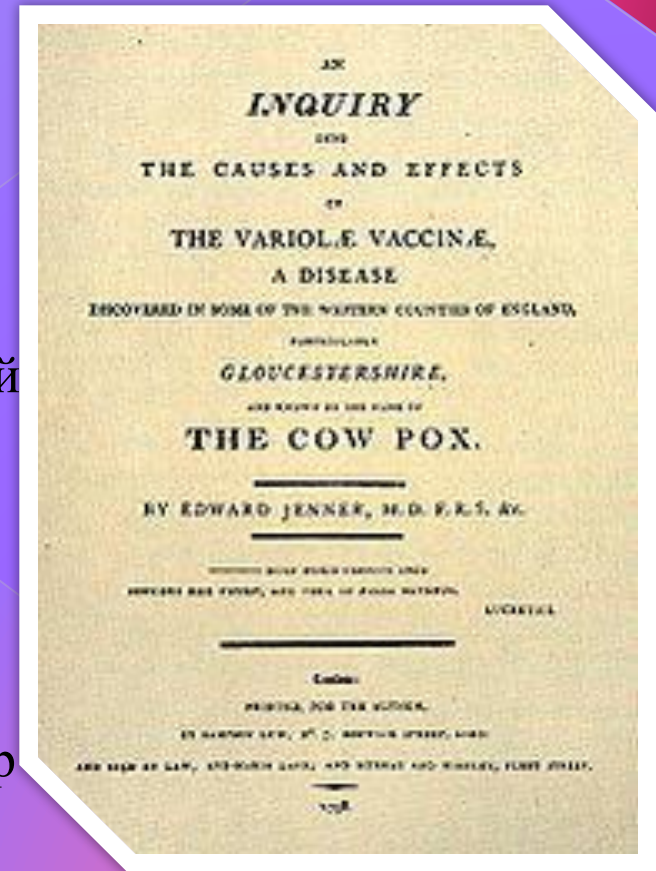

У 1798 році Дженнер опублікував невеличку брошуру в 75 сторінок , в якій описав свої досліді . Далеко не всі і не відразу прийняли ідею щеплень . Кілька років тривали запеклі суперечки , але дивовижні успіхи вакцинації переконали навіть найбільш непримиренних противників щеплення віспи . Дійсно , в порівнянні з практикувалася перш щепленням натуральної віспи щеплення коров'ячої віспи володіла незаперечними перевагами . Адже коров'яча віспа давала тільки місцевий незначний ефект , в той час як щеплення натуральної віспи викликала загальне захворювання , силу якого було неможливо передбачити . З початку ХІХ століття щеплення проти віспи стали робити все більшій і більшій кількості людей . Страшна хвороба , забирала в часи епідемій безліч людських життів , була стерта з лица землі .

Дорога до слави

Як не було велике відкриття , але для Дженнера і його методу початок віспопрививання виявився початком тернистого шляху. Багато довелося пережити вченому , винести цькування псевдовчених . Не розуміли , на жаль , метод Дженнера і багато вчених - сучасників. Дженнеру довелося за свій рахунок друкувати брошуру , в якій було викладено досвід 25 - річних досліджень . Необхідність боротьби з хворобою змушувала людей все ширше застосовувати досвід лікаря . У 1803 році в Лондоні були засновано Королівське дженнеровское суспільство і інститут щеплення віспи (Дженнеровській інститут) , а Едвард Дженнер став його першим керівником .

Кінець шляху Дженнера

Подвиг чудового англійського вченого здобув визнання всього людства. Едвард Дженнер став почесним громадянином Лондона, йому був поставлений бронзовий пам'ятник в Кенсінгтонському сквері, а Лондонським медичним суспільством вручена велика золота медаль.

Помер Дженнер 26 січня 1823 в зеніті слави.

Презентацію

вконала:

Учениця 11-а класу
Земська Дарина